

Elektrik alım satımlarında faturanın düzenleneceği tarih, KDV ve KVK açısından beyan edileceği dönem hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	16700543-125-19626
Tarih	10.05.2016

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

GAZİANTEP VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

VERGİ VE ANLAŞMALAR UYGULAMA MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : 16700543-125-19626

10/05/2016

Konu : Elektrik alım satımlarında faturanın düzenleneceği tarih, KDV ve KVK açısından beyan edileceği dönem hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda;

- Şirketinizin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından verilmiş olan elektrik üretim lisansı kapsamında ürettiği, sistemden ve/veya ikili anlaşmalarla satın aldığı elektriği; sistem operatörü olan Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) aracılığıyla sisteme vermek suretiyle ve/veya ikili anlaşmalarla

nihai tüketicilere perakende olarak sattığı,

- Şirketiniz tarafından sisteme verilen elektriğin faturasının TEİAŞ'a hitaben kesildiği, buna mukabil TEİAŞ'ın da sistemden elektrik çekenlere fatura kestiği ve TEİAŞ'ın sıfır bakiye ile çalıştığı,

- Şirketiniz tarafından ikili anlaşmalarla satılan elektriğin faturasının ise doğrudan müşteriye kesildiği, sistemden satın aldığınız elektriğin faturasının TEİAŞ'tan, ikili anlaşmalarla satın aldığınız elektriğin faturasının doğrudan tedarikçisinden alındığı,

- Bu faturalandırma işlemlerinin Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği uyarınca yapıldığı, şirketinizin TEİAŞ aracılığıyla sisteme verdiği ve/veya nihai tüketicilere ikili anlaşmalarla perakende olarak sattığı elektriğin miktarı, birim fiyatı ve elektrik mevzuatı uyarınca ödenmesi ve/veya tahsil etmesi gereken bedellerin, elektrik tesliminin yapıldığı ayı takip eden ayın 20 nci gününe kadar belirlenebildiği (tahakkuk edebildiği),

- Bu nedenle, şirketinizin TEİAŞ aracılığıyla sisteme verdiği elektriğin faturasını, teslimin yapıldığı ayı takip eden ayın 20 nci gününe kadar kesinleşen mali uzlaştırma bilgilerine göre, uzlaştırmanın kesinleştiği tarihli olarak TEİAŞ'a hitaben düzenlendiği, nihai tüketicilere ikili anlaşmalarla sattığı elektriğin faturasını ise, teslimin yapıldığı ayı takip eden ayın 20 nci gününe kadar kesinleşen bilgilere göre, teslimin yapıldığı ayın son günü tarihli olarak nihai tüketiciye hitaben düzenleyebildiği,

- Dolayısıyla, fatura tarihi ile faturanın fiilen düzenlendiği tarihlerin birbirinden farklı olabildiği ve faturaların yedi gün içinde kesilmesini öngören Vergi Usul Kanununun 231/5 inci maddesine uygun hareket edilemediği, ayrıca TEİAŞ aracılığıyla alınıp satılan elektriklerin faturası, TEİAŞ'ın uygulamaları gereği teslimin yapıldığı ayı takip eden ayın 20 nci gününde kesildiğinden, TEİAŞ aracılığıyla alınıp ikili anlaşma ile satılan veya ikili anlaşmalarla alınıp TEİAŞ aracılığıyla satılan elektriğin alım-satım faturaları, dönem itibarıyla birbirleri ile örtüşmediğinden TEİAŞ'tan gelen alış faturasının KDV'sinin sürekli şirketiniz tarafından finanse edildiği

belirtilmiş olup, elektrik alım-satımlarında ayrı ayrı olmak üzere faturaların hangi tarihte ve hangi tarih itibarıyla düzenlenmesi gerektiği, hesaplanan KDV'nin hangi ay beyan edileceği, yüklenilen KDV'nin indirim hakkının hangi ay kullanılabileceği ve kurumlar vergisi yönünden gelirin hangi dönem beyan edileceği hususlarında tereddüde düşüldüğünden Başkanlığımız görüşü sorulmuştur.

Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının

tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Gelir Vergisi Kanununun “Bilanço Esasında Ticari Kazancın Tespiti” başlıklı 38 inci maddesinde ise; bilanço esasına göre ticari kazancın, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet fark olduğu, bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerlerin bu farktan indirileceği, işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olunacağı, ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulacağı hükme bağlanmıştır. Anılan Kanunun 40 inci maddesinde de, safi kazancın tespit edilmesinde indirilecek giderler sayılmıştır.

Ticari kazancın tespitinde “tahakkuk” ve “dönemsellik” olmak üzere iki temel ilke geçerlidir. Tahakkuk esası ilkesinde, gelir veya giderin miktar ve mahiyet itibariyle kesinleşmiş olması, yani geliri veya gideri doğuran işlemin tekemmül etmesinin yanı sıra, miktarının ve işlemten kaynaklanan alacağın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Dönemsellik ilkesi ise bu gelir veya giderin ilgili olduğu döneme intikalinin sağlanmasını ifade eder.

Vergi Usul Kanununun 230/4 maddesinde, faturada bulunması gereken asgari bilgiler arasında malın veya işin fiyatı ve tutarının yer alması; 231/5 maddesinde de, faturanın malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren yedi gün içinde düzenlenmesi gerektiği hükme bağlanmıştır.

Genel olarak, tahakkuk belgesi niteliğindeki fatura, katma değer vergisinde vergiyi doğuran olaya paralel şekilde vergiyi doğuran olayın meydana geldiği tarihten itibaren yedi gün içerisinde düzenlenmektedir.

Öte yandan, KDV Kanununun;

- 1/1 maddesinde, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye’de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV’ye tabi olduğu,

- 2/3 maddesinde, su, elektrik, gaz, ısıtma, soğutma ve benzeri şekillerdeki dağıtımların da mal teslimi niteliğinde olduğu,

- 10 uncu maddesinin (g) bendinde vergiyi doğuran olayın, su, elektrik, gaz, ısıtma, soğutma ve benzeri enerji dağıtım veya kullanımlarında bunların bedellerinin tahakkuk ettirilmesi anında meydana geleceği,

- 29/1 maddesinde mükelleflerin, yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergilerini indirebilecekleri,

- 29/3 maddesinde ise, indirim hakkının vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılı aşılmamak şartıyla, ilgili vesikaların kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde kullanılabileceği

hüküm altına alınmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre;

- KDV yönünden, tahakkuk tarihi (Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğince nihai bedelin belirlendiği tarih) itibarıyla vergiyi doğuran olay gerçekleşeceğinden, tahakkuk tutarları üzerinden hesaplanan KDV de ilgili dönemde beyan edilecektir. Elektrik enerjisi tedariki ve satışına ilişkin olarak Şirketiniz adına TEİAŞ tarafından düzenlenen faturalar ile ilgili olarak yüklenilen KDV tutarlarının kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde, ancak vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılı aşılmamak kaydıyla, genel esaslara göre indirim konusu yapılması mümkündür.

- Kurumlar vergisi yönünden de tahakkuk, Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğince nihai bedelin belirlendiği tarih itibarıyla gerçekleştiğinden, söz konusu gelir ve giderlerin bu tarih itibarıyla matrahın tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.

- Ayrıca, gelirin tahakkuk tarihinden itibaren yedi gün içinde fatura düzenlemeniz gerektiği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(**) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026